

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 95/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. februára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť A. B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou LAWCORP, s. r. o., Búdkova cesta 22, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Jána Vajdu, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 21 Cb 78/2004 z 24. apríla 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Cob 75/2012 z 11. septembra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2013 elektronickým podaním a 20. decembra 2013 poštou doručená sťažnosť A. B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou LAWCORP, s. r. o., Búdkova cesta 22, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Jána Vajdu,

ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 Cb 78/2004 z 24. apríla 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Cob 75/2012 z 11. septembra 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 21 Cb 78/2004 z 24. apríla 2012 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 7 Cob 75/2012 z 11. septembra 2013 zaviazal sťažovateľa zaplatiť obchodnej spoločnosti STATIC STUDIO, s. r. o., Levočská 69, Prešov (ďalej len „žalobkyňa“), sumu 1 178,39 € s príslušenstvom. Predmetom súdneho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 21 Cb 78/2004 bolo rozhodovanie o návrhu žalobkyne, ktorým sa domáhala proti sťažovateľovi zaplataenia ceny diela vyplývajúcej zo zmluvy o dielo č. 00-08-01 (celkom v sume 2 356,77 € s príslušenstvom, pozn.), ktorú s ním ako objednávateľom uzatvorila písomne 9. augusta 2000.

Sťažovateľ uviedol, že „súd prvého stupňa žalobe čiastočne vyhovel a odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Avšak ani súd prvého stupňa ani odvolací súd neodôvodnili, prečo je priznanie 50 % uplatnenej pohľadávky správne. Nie je zrejmé, akými úvahami sa súdy pri takomto rozhodnutí spravovali. Súd prvého stupňa dokázal len tvrdiť, že obe strany sa nachádzajú v stave dôkaznej núdze. Takéto odôvodnenie je nedostatočné a podčiarkuje nesprávnosť právneho posúdenia veci. Dôkaznú núdzu navrhovateľa/žalobcu preniesli konajúce súdy aj na odporcu/žalovaného, teda postupovali v rozpore so zásadami občianskeho súdneho konania a odporcovi/žalovanému odňali možnosť konať pred súdom.“

Podľa tvrdenia sťažovateľa napadnuté rozsudky okresného súdu a krajského súdu *„obsahujú odôvodnenia, ktoré sú zmätočné a v rozpore so zákonom, keďže nespĺňajú ani základné zákonné požiadavky. Vzhľadom na to Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Cob/75/2012-141 zo dňa 11. 09. 2013 a Rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 21 Cb/78/2004-122 zo dňa 24. 04. 2012 porušujú základné práva našej spoločnosti na*

súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 21 Cb 78/2004 z 24. apríla 2012 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 7 Cob 75/2012 z 11. septembra 2013 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, citované rozsudky okresného súdu a krajského súdu zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a prizná mu úhradu trov konania.

Sťažovateľ súčasne navrhuje, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) *„vydal dočasné opatrenie a odložil vykonateľnosť napadnutého právoplatného Rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Cob/75/2012-141 zo dňa 11. 09. 2013 a Rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 21 Cb/78/2004-122 zo dňa 24. 04. 2012“.*

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 21 Cb 78/2004 z 24. apríla 2012

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ sťažnosťou napáda rozsudok súdu prvého stupňa sp. zn. 21 Cb 78/2004 z 24. apríla 2012 v časti, v ktorej ho okresný súd zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu

1 178,39 € s príslušenstvom ako doplatenie ceny diela (vykonanie stavebných prác na rodinnom dome sťažovateľa) na základe zmluvy o dielo z 9. augusta 2000.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 7 Cob 75/2012 z 11. septembra 2013

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ 21. novembra 2013 dovolanie, o ktorom do dňa doručenia sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd nerozhodol.

Pri posudzovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd taktiež vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorej uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade sťažovateľ subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd akceptoval tým, že podal vo svojej veci dovolanie (21. novembra 2013) ešte predtým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje aj na svoju doterajšiu ustálenú judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010).

V rozhodovacej činnosti ústavného súdu sa ustálil právny názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, IV. ÚS 142/2010), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že jeho dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj Rozsudok

Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti uplatnením zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2014